

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: kmpzt@ukr.net

Число 15 (59)
серпень
2019 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Ми тут: <http://www.kmpzt.org.ua> На фейсбуці — у групі "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

Тринадцять років тому, 3-го липня 2006-го року, у Дніпропетровську було зареєстровано нашу газету: «Промінь Просвіти». Ми, активісти Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса ШЕВЧЕНКА, випустили в світ перше її число 18 серпня 2006-го. З того часу й почалася наша історія, причетних до її видання. Оскільки криворізькі просвітяни не визнали позастатутне нав'язування головою Всеукраїнського товариства «Просвіта» Павлом МОВЧАНОМ претендентів на керівництво місцевим об'єднанням і вимушені були припинити своє членство, у листопаді 2010-го року в Кривому Розі ними була створена незалежна громадська організація «Криворізьке міське правозахисне товариство» У зв'язку з тим, що для внесення в каталог видань поштою відомості вимагає надання документів щодо легітимності видавця, видання довелося в 2017 році перереєструвати — і в березні у світ вийшла газета «Промінь Просвіти Є», єдина на весь Кривий Ріг незалежна україномовна газета. Її числа виставлені в інтернет-просторі на сайті ГО «КМПЗТ», а у Фейсбуці — в групі «ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ».

країнської організації, автор проекту екомузею «Оберіг» українсько-польського Партнерства «ВідріС» у Кривому Розі, саме він на початку 2009-го року організував сайти наших організацій і газети в інтернет-просторі (в тому числі — у Фейсбуці), роботу з обслуговування яких нині продовжує Сергій ДАШКОВСЬКИЙ. Олена МАКОВІЙ — літераторка і журналістка зі стажем роботи в чверть століття, лауреатка всеукраїнського літературного конкурсу СХПУ 2018-го року, а також переможниця конкурсу казок для дітей у журналі «Крилаті», одна із перших 8-ми авторів знаменитої збірки оповідань для дітей про воїнів АТО під назвою «Героям слава!». Володимир НАЛУЖНИЙ — заступник голови ГО «КМПЗТ», автор одного з проєктів українсько-польського Партнерства «ВідріС» у Кривому Розі. Олександр ЧИЖИКОВ — підприємець і інженер-винахідник, який у минулому разом з Вадимом БОРИСЕНКОМ створили установку з накопичення сонячної енергії, багаторічний координатор від ГО «КМПЗТ» показує кращі фільми на Криворізькій Міжнародної кінофестивалю Дні документального кіно в Україні — Docudays UA I, нарешті, автор цих рядків, літератор і

«То чи не варто посеред всього цього відчутти себе українцем, громадянином вресіти незалежної держави? Чи не варто тоді витерти сльози з обличчя від споглядання шабашу невігласів на рідній серцю землі і, проковтнувши образи, подумати над тим, як внести світло знань у цю темряву, як допомогти рабам підвестися з колін і розбудити в їхніх серцях творчу думку? Адже цього не можна зробити плачучи. А тому, змахнувши сльози рукавом, з вірою в серці тихо (не перед відеокамерами, як це іноді робить так звана «еліта нації») помоліться за щасливе майбутнє України. І — в дорогу...»
«ЮНІЙ ПИСЬМЕННИК З КОСМІЧНИМИ НАМІРАМИ»
В цьому ж числі першою нашої газети вийшла наша перша літературна сторінка «Світла криниця». В дописі під зазначеним заголовком йшла мова про наступне:
«У вісімнадцять років виграти всеукраїнський конкурс з написання прозових художніх творів — таке мало кому вдається. А от Сергій ЮСИПЮК, вихованець літературно-творчої студії «Імідж» (керівник — наша просвітянка Олена МАКОВІЙ) з центру дитячо-юнацької творчості Центрально-Міського району домігся такої перемоги. А змагалися юні письменники з написання творів у рамках конкурсу «З ШЕВЧЕНКОМ у моєму

НАМ ВЖЕ ТРИНАДЦЯТИЙ МИНАЄ...

У цьому вступному слові та в коментарях до уривків із вибраних матеріалів можна було багато-багато всього (бо є!) написати про різні події, публікації і про кожного з нас. Однак площа — мізерна: менше двох повних газетних сторінок. На правах редактора обмежусь повідомленнями про, на мій погляд, найважливіші події з метою показати, хто нам допомагав і хто перешкодив. До того ж, зверну увагу наших шановних читачів більше на публікації та події, що їх викликали, протягом першої половини нашого шляху, до початку російсько-української війни.

Вадим БОРИСЕНКО — це системний менеджер і підприємець, а стосовно газети він — автор логотипу разом із Олександром ЧИЖИКОВИМ. Сергій ДАШКОВСЬКИЙ — багаторічний діяч профспілкового руху на Криворіжжі, в недалекому минулому — керівник однієї з організацій НПУ ПАТ «Криворізький залізничний комбінат», а це раніше — депутат Тернівської районної ради. Саме він 31 січня 2009-го був головою звітно-виборчих зборів криворізьких просвітян у той час, коли активісти кількох міських осередків всеукраїнських партійних організацій намагалися рейдерським шляхом захопити керівництво в місцевій «Просвіті», наслідком чого було б і захоплення нами створеної газети. І не в останню чергу завдяки його чітким діям їм тоді цього зробити не вдалося. Микола КОРОБКО — народний депутат України першого скликання, який став таким після перемоги у першому турі виборів над тодішнім головою міської ради і членом Президії Верховної Ради УРСР Григорієм ГУТОВСЬКИМ, один із засновників всеукраїнської ГО «Спілка офіцерів України» (СОУ), в минулому — голова Української екологічної асоціації «Зелений світ», з 2000-го — голова Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса ШЕВЧЕНКА, а з 2010-го — один із засновників і голова ГО «КМПЗТ», автор назви газети «Промінь Просвіти». Валентина КРИВДА — активна багаторічна правозахисниця, в минулому — голова міської організації всеукраїнської партії «Конгрес українських націоналістів» (КУН), в 2004-му — фіналістка виборів до Верховної Ради України, яка останніми роками займається виключно правозахисною роботою, відійшовши від справ газети, і дуже значну частину свого часу проводить у судах. Петро ЛИСЕНКО — полковник, безпосередній учасник бойових дій на фронті російсько-української війни, де воював на посаді заступника командира мотопіхотного батальйону, нині працює в штабі ЗСУ в Києві, голова міської організації СОУ і член політвиконкому цієї все-

серці», одним із засновників якого виступило Всеукраїнське товариство «Просвіта». Диплом переможця йому вручили в Києві-Могилянській академії. Як дізналися кілька днів тому, Сергій ЮСИПЮК після того, як закінчив навчання в ліцеї, поступив на перший курс Київського політехнічного інституту. Причому — не куди-небудь, а на факультет «Авіація і космічні системи» за спеціальністю «Системи управління літаючими апаратами».

«ДЕНЬ ПРИЇЗДУ ЯНГОЛЯТ»
Перший випуск сторінки сатири й гумору нашої газети з'явився в числі третьою, і його автором знову став вихованець літературно-творчої студії «Імідж», цього разу — Антон МОСТОВИЙ. Він розпочинає так:
«На подвір'ї нашої сусідки бабусі Галі вийшли бурхлива молода енергія, сміх, галас. Вереск, вигуки здивування, радості — то приїхали бабусині янголята-онуки, від трьох до дев'яти років. У цьому сплеску емоцій штурмове попередження першим відчув самотакоханий та пихатий кіт Пулька. Він нишком, тихесенько, не привертаючи уваги, відсеред на горічку — подалі від янголят...»
«СУД ЗАХИСТИВ ЧЕСТЬ УКРАЇНИ»
У числі п'ятому матеріалом під таким заголовком стартувала тематична просвітня сторінка «За рідне українське слово», де йшлося, зокрема, про таке:
«ВИЗНАТИ ПРОТИПРАВНИМ ТА СКАСУВАТИ рішення Криворізької міськради «Про заходи щодо забезпечення положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин стосовно російської мови на території міста». Суд, як зазначено, спірився, зокрема, на рішення Конституційного Суду України від 14 грудня 1989 року, в якому наголошувалося, що «використання російської та інших мов національних меншин визначається законами України». Відповідно до законів «Про мови в Українській РСР», «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин» та положень Конституції України в загальному підсумку виходить, що є гарантія вільного «використання поряд з українською мовою і мов меншин, які мешкають на території України, але визнання тієї чи іншої мови регіонально належить виключно державі...».

«ПРО НАС ПРОЧИТАЛИ В АМЕРИЦІ»
(Цей цитований матеріал і наступний — пов'язані. І — не тільки тим, що відкритий число восьме газети першого року свого існування, розпочавши першу зиму в історії газети. Але й — поширенням інформації про неї)
«Як це не дивно, але більше українців дізналося про вихід перших шести чисел газети «Промінь Просвіти» не в Кривому Розі чи в області, а за кордоном України, передусім — у Сполучених Штатах Америки. Це тому, що редактор газети української діаспори «Свобода» Ірина ЯРОСЕВИЧ відгукнулася на запит від нашої редколегії і надрукувала коротку інформацію про нас та наше прагнення знати, як живеться українцям у США.

«ПРО НАС ПРОЧИТАЛИ В АМЕРИЦІ»
(Цей цитований матеріал і наступний — пов'язані. І — не тільки тим, що відкритий число восьме газети першого року свого існування, розпочавши першу зиму в історії газети. Але й — поширенням інформації про неї)
«Як це не дивно, але більше українців дізналося про вихід перших шести чисел газети «Промінь Просвіти» не в Кривому Розі чи в області, а за кордоном України, передусім — у Сполучених Штатах Америки. Це тому, що редактор газети української діаспори «Свобода» Ірина ЯРОСЕВИЧ відгукнулася на запит від нашої редколегії і надрукувала коротку інформацію про нас та наше прагнення знати, як живеться українцям у США.

(Закінчення на 4-й стор.)

ЗА повідомленням «Рудани», на сесії міськради від 31-го липня поточного року депутати підтримали рішення про визначення меж ландшафтного заказника «Балка Північна Червона», що розташований у Тернівському районі. Якщо так, то, з гіркого жарту кажучи, минуло лише тридцять років, як міська влада Кривого Рогу спромоглася розглянути питання визначення його меж. І в цьому в. о. директора міського департаменту регулювання містобудівної діяльності та земельних відносин Олександр Бризецький бачить значне досягнення криворізької влади, депутатів обласної та міської рад. Але це далеко не так. До того ж, в офіційній інформації про XLIX сесію міської ради VII скликання про таке рішення нічого не сказано.

Так, ось, доля заснованого в червні 1988 року за пропозиціями громадськості і науковців заповідного об'єкта складна і трагічна.

Слід відзначити, що на території, де постало місто Кривий Ріг, серед безлічі степових балок на початок колонізації дві з них одержали однакову назву – Червона. Та з них, що опинилася на південь від центру заснованого міста, припинила своє існування на початку епохи індустріалізації в СРСР через будівництво гіганта металургії – комбінату «Криворіжсталь». Іншій, розташованій на північній околиці міста і названій згодом Північною Червоною, повезло більше. Побудований через балку в останні роки вісімнадцятого століття залізничний міст та підступи до нього перебували під сувору воєнізованою охороною до кінця 50-х років 19-го століття, що сприяло збереженню автентичного характеру природного стану довкілля.

естетичну цінність цього району, тут необхідно створити ландшафтний заказник республіканського значення». Згідно інформації, вміщеній в довіднику, площа земельного відводу, призначеного для пам'ятки, складає 28 га.

На час зняття охоронного режиму мосту площа цілинної степової ділянки в межах балки значно перевищувала ста гектарів, і в разі її заповідання мав би місце значний позитивний природоохоронний ефект, оскільки від розміру заповідного об'єкта залежить міра стійкості його біорізноманіття проти шкідливих впливів і деградації. Крім того, зі зростанням розміру площі зростають естетичні цінності ландшафтних об'єктів. Затвердження Постановою РМ УРСР від 12.12.1983 року статусу Ландшафтного заказника загальнодержавного (республіканського) значення «Балка Північна Червона» площею 28 га і затвердження рішенням

тированої, земельну ділянку цілинного степу, в результаті чого геологічна пам'ятка «Відслонення порід криворізької серії в балці Північній Червоній» втратила половину своїх відслонень.

У газеті «Червоний гірник» свої застереження з цього приводу у свій час опублікували криворізький письменник В. Яцик, а також і автор цього допису, але чорну справу було зроблено. Ця наукова втрата жодним чином офіційно не зафіксована, і знищений геологічний об'єкт відповідними службами по цей час зображується як існуючий.

Статтею 60 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» передбачено, що органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування сприяють охороні й збереженню територій та об'єктів природно-заповідного фонду, виконанню покладених на них завдань. Практика поведіння криворізької влади з одним із найцінніших місцевих природоохоронних об'єктів свідчить про ставлення влади до них лише як до можливого джерела прибутку. Прикладом такого підходу є ставлення міської влади до планованої діяльності ТОВ «Кривбасцементпром» з організації видобутку окислених залізистих кварцитів для отримання добавки до цементу на ділянці Червона Балка. За весь період підготовки проекту до громадського слухання щодо оцінки впливу на

За час ООС українські рятувальники відремонтували понад 400 будинків місцевих мешканців

ДНС продовжує ремонтно-відновлювальні роботи в Донецькій і Луганській областях. Рятувальники Державної служби з надзвичайних ситуацій з початку операції Об'єднаних сил відремонтували понад 400 будинків мирних мешканців у Донецькій і Луганській областях, повідомляє прес-центр штабу ООС.

Протягом минулого тижня особовий склад ДНС залучався до ремонтно-відновлювальних робіт у Мар'їнці, Красногорівці, Гранітному і Чермалику і відновив дев'ять будинків. Усього з початку ООС українськими рятувальниками було відновлено 418 житлових будинків, що постраждали в ході бойових дій. Рятувальники також беруть участь у роботі пунктів надання допомоги цивільному населенню в контрольних пунктах в'їзду-вийзду. Медичну та психологічну допомогу на КПВВ було надано 1346 цивільним особам.

Техногенна та протипожежна обстановка в зоні ООС залишається контрольованою, запевнили в штабі. Житлові квартали населених пунктів у зоні ООС регулярно піддаються обстрілу з боку бойовиків російсько-окупаційних формувань, мирні жителі гинуть і отримують поранення. Зокрема, 31 травня окупанти вдарили із протитанкового ракетного комплексу по селу Водяне на Донеччині. Ракета розірвалася на подвір'ї місцевого жителя, зруйнувавши гараж. Чоловік отримав поранення.

Також повідомлялося, що протягом січня-квітня бойовики російсько-окупаційних формувань як мінімум 12 разів обстріляли школи в Донецькій і Луганській областях, що в чотири рази більше, ніж за аналогічний період 2018 року.

Сайт газети «Дзеркало тижня», 4 серпня 2019 року

У Нікопольському районі пройшов патріотичний фестиваль «Дні слави Івана Сірка»

3 серпня поблизу села Капулівка пройшов традиційний фестиваль, присвячений вшануванню пам'яті кошового отамана Чортомлицької Запорозької Січі Івана Сірка. Цей козак один із найвідоміших постатей в українській історії. Людина, яка все життя захищала українські землі. Не дивно, що саме його місце поховання стало своєрідним символом відродження українського козацтва в далекому 1990 році, коли з усіх куточків колишнього Радянського Союзу з'їхалося понад 30 тисяч патріотів України, щоб відсвяткувати 500-річчя козацтва.

Вже в наші дні тут відбуваються заходи, куди приїжджають козацькі організації з усієї України, учасники АТО, волонтери та люди, які цікавляться власною історією та традиціями.

Офіційні заходи проходили на кургані, де розташоване поховання Івана Сірка. На полі перед ним проходила історична реконструкція бою. Був відтворений один з епізодів московського походу козаків на чолі з гетьманом Петром Сагайдачним.

На Співочому полі був організований кемп, куди всі бажаючі почали з'їжджатися ще посеред минулого тижня. Цьогорічна програма складалася з показових боїв, виступів народних колективів та українських рок-гуртів.

Загалом маємо класний фестиваль з цікавим форматом та дуже мальовничим місцем проведення, який має всі шанси на зростання. Фестивальна культура в Україні зростає з кожним роком. В літню пору все більше людей хочуть мати можливість цікаво провести час не виїжджаючи за кордон. Можливо додати більшу сцену, запросити письменників, істориків, майстрів. Маємо можливість зробити крутий патріотичний фест, на який будуть їздити з усієї України і який зможе скласти конкуренцію вже існуючим фестивалям.

Громадська організація «Прихист» поширює посилання.

Більше подробиць – тут https://www.youtube.com/watch?v=2c-itpP06gw&feature=youtu.be&fbclid=IwAR3xY5dudzOA8Y2QlpS23j4468Gai0yFhXd6OW6y_YLhk7tN5LJEQV8KsPF8

Балка Північна Червона як еталон ілюзорного заповідання

У 1960-ті роки за поданнями обласних організацій охорони природи за участі спеціалістів геологорозвідувальних і науково-дослідних установ, переважно системи Мінгео УРСР, були виявлені і затверджені більшість геологічних пам'яток, які перебували на території України. Тоді ж у статусі пам'ятки природи республіканського значення були затверджені і відслонення порід криворізької серії в балці Північній Червоній, виходи яких розповсюджені по схилах балки. Уже в 1984 році була опублікована Карта геологічних пам'яток України, на якій згадана пам'ятка позначена числом 60. У виданому у 1987 році довіднику-путівнику «Геологические памятники Украины» в описі цієї пам'ятки зазначено: «Відслонення балки Північної Червоної мають велике наукове значення. Унікальні виходи порід криворізької серії докембрійського віку дають можливість ознайомитися з геологією Криворізького басейну. В районі балки зустрічаються цінні рослини, серед яких є декоративні, лікарські, медоносні види, а також кормові, фітомеліоративні, барвникові та інші. Рослинність типова для злаково-лугового степу. Реліктові, рідкісні і зникаючі види рослин також потребують охорони. Враховуючи виключну наукову і культурно-

облвиконкому від 09.06.1988 року статусу Ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона» площею 26 га залишилися номінальними. За відсутності землепорядчої документації по сьогоднішній день не встановлені межі згаданих трьох заповідних об'єктів і невідомо, яким чином вони співвідносяться.

За таких умов, збереження їхньої цілісності залежало і залежить від керівництва місцевих органів влади, на чолі яких в різні часи стояли Гувовський Г. І., Любоненко Ю. В. і нині – Вілкул Ю. Г. Всі названі особи не мали жодного інтересу до забезпечення природоохоронного статусу зазначених територій як справи неприбуткової і клопітної. У кращому разі згадані керівники міста під час своєї діяльності роками не звертали уваги на відсутність землевідведення для об'єктів заповідного фонду, на цілковиту незахищеність їх від варварських палів і браконьєрства, у гіршому – незаконно надавали дозволи на землекористування за рахунок земель таких об'єктів. Так, на початку 80-их років минулого століття голова міської ради Гувовський Г. І. розпорядився віддати в розпорядження новоствореного садового кооперативу, під виглядом рекуль-

довкілля і на час проведення самого слухання жодної інформації про ставлення до цієї загрози існуванню самого об'єкту ПЗФ ні постійної комісії міської ради з питань природокористування, екології, охорони здоров'я та соціального захисту населення, ні управління екології виконкому Криворізької міської ради у публічному просторі не з'являлося. Більше того, на пленарному засіданні 40-ї сесії міської ради, що мало місце у жовтні 2018 року, навіть не було включено до черги денної. запропоноване депутаткою Людмилою Бурман питання організації охорони території ландшафтного заказника «Балка Північна Червона».

Підсумовуючи сказане, маємо констатувати, що виживання двох однойменних заказників «Балка Північна Червона», як і інших подібних об'єктів на Криворіжжі, залишається справою активної громадськості, якій постійно доводиться виборювати це право у далекої від екологічної проблематики влади.

Микола КОРОБКО, м. Кривий Ріг

На світлині: у Балці Північна Червона.

Фото Сергія ДАШКОВСЬКОГО

Декілька років тому, побувавши на запрошення Олександра й Олени Донських (батьків-вихователів, які разом з шістьма прийомними дітьми мешкають у с. Велика Олександрівка Бориспільського району) у їхньому закладі, звернув увагу на будинок, в якому вони проживають. Оскільки ця прийомна родина зареєстрована в Києві, то на природне запитання, невже столична влада спорудила для дітей-сиріт такий прекрасний палац, почув: «Будинок придбано за кошти британського благодійного фонду «Нью Бегінніс» («Нові починання»). Тоді ж дізнався про керівника фонду, великого друга українських дітей, благодійницю від Бога Патрицію Гаррісон, або просто Пат.

у спеціальних притулках. Крім того, Патрісію неприємно здивувала тодішня занедбаність української столиці: купи сміття на вулицях, розбиті дороги, навіть відсутність гарячої води в готелі.

Повернувшись на батьківщину, Пат не обмежилася розповідями про побачене в Україні, а почала активно діяти: разом з групою однодумців створила благодійний фонд і заходила збирати кошти для потреб обділених долею українських дітей. Як і де вони це роблять? На Заході існують давні традиції доброчинства. Для допомоги всім нужденним та особам, неспроможним дати собі раду, люди старшого віку збирають кошти переважно у церквах, молоді - у школах і клубах. Жертводавці - ніякі не багатії, а переважно особи середнього достатку. Тому й дарують вони небагато, по фунту-два, рідко хто -- більше. Але роблять це регулярно. Крім того, з метою пошуків спонсорів влаштовують

батькам-вихователям-- платню за просту працю. Проте через фінансову скруту не надає для цього ні помешкань, ні будівель. Тому з ініціативи Патрісії за гроші фонду купили на Бориспільщині недобудований будинок, придбали всі будматеріали. А найняті фахівці швидко і якісно завершили його спорудження й гарно оздобили. Залишилося знайти дітей-вихованців. Звернулися до місцевої райдержадміністрації.

Тодішній голова РДА, знаючи, що в селах району є діти-- сироти і діти, позбавлені батьківського піклування (вони проживали у родичів або в інтернатах), спочатку дуже зрадів, почувши пропозицію відкрити на території району такий заклад. До того ж з'явилася рідкісна можливість зробити це, не вкладаючи у спорудження будівлі жодної гривні бюджетних коштів. Адаже до такої діяльності чиновників змушувала держава. Тому за появу в районі (не лише тери-

яких входить гарантувати безпеку такого рангу осіб під час їхніх поїздок територією нашої держави. Недолугий очільник району, очевидно, хотів і собі «засвітитися» серед поважних гостей. Адаже на урочистий захід були запрошені також представники київської міської влади, міністерства з питань молоді й журналісти з кількох каналів телебачення. Звісно, чиновнику коректно і ввічливо пояснили, що через дрімуче невігластво він назавжди втратив свій шанс, отож не має до цієї події жодного стосунку. Тому нехай пожинає те, що посіяв. Невідомо, чи зробив він правильні висновки з помилкової поведінки, спричиненої неучтвом. Але знаю: за час функціонування ДБСТ у В. Олександрівці, у ньому здобули правильне виховання декілька десятків дітей. Їхня доля склалася добре. Всі знайшли своє місце в житті. Ніхто не мав проблем із законом. Декотрі вже мають власні родини.

Патриція, або Доброчинність як вона є

Через деякий час, коли працював заступником голови райдержадміністрації, мені пощастило познайомитися з пані Пат і її колегами. Сталося це так. Під час чергового приїзду британських благодійників до України в дитячому відділенні Бориспільської центральної районної лікарні перебував один із маленьких вихованців Донських. Провідавши його в лікарні, Олександр, Олена та їхні гості зайшли до мене в РДА.

доброчинні акції, зустрічі з бізнесменами й політиками, артистами, митцями і відомими спортсменами. Ось так нагромаджуються гроші для допомоги українським дітям.

«Що стало спонукальним мотивом благодійницької діяльності Патрісії-Гаррісон в Україні?»-- не раз запитував себе. Адаже неможливо уявити, щоб звичайна українка, вийшовши на пенсію, відмовилася від усталеного способу життя, який усім нам відомий: догляд за онуками, праця на городі чи на грядці, консервування ягід та овочів, перегляд примітивних телесеріалів чи багатогодинні пліткування із сусідками. Патрісія ж цілком зосередилася на проблемах сиріт, інвалідів і безпритульних дітей-мешканців далекої неблагополучної країни. Пересічні особи, не обтяжені великим розумом і совістю, ставлять доречні запитання: навіщо перейматися бідами чужих і невідомих людей, які мотиви спонукають витрачати час, здоров'я і гроші на допомогу тим, кого не знаєш, не бачиш, хто за це, можливо, ніколи не подякує. Проте згодом, після кількарядового спілкування з Пат зрозумів, що існує щонайменше два пояснення феномену її діяльності.

По-перше, той факт із біографії Патрісії, що хоч вона провела все життя у благополучній країні, але народилася і виросла в багатодітній родині, де було аж семеро дітей: шість дочок і син. Діти рано втратили батька, тому змалку зазнали горя й нестатків. Звісно, за британськими мірками. З 15 років Пат почала самостійно заробляти на прожиття. Звідси у неї співчуття до маленьких страждальців і щире бажання прийти їм на допомогу. По-друге, пані Гаррісон - людина віруюча, справжня християнка, тому її любов до ближніх, особливо до дітей, не декларативна, не показна, а дієва і конкретна. Як і любов до Бога. У повсякденні вона і її колеги керуються вченням Ісуса, який закликав своїх послідовників любити ближніх і завжди творити їм добро. Справжня віра зобов'язує християн працювати для потреб нужденних людей настільки сумлінно, старанно й ретельно, неначе плоди їхньої діяльності призначені для самого Учителя.

Довелося почути деякі подробиці появи дитячого будинку у В. Олександрівці. Розповіла Пат і про прикросці, яких зазнала, зіткнувшись зі стилем роботи деяких можновладців. Познайомившись з київською родиною Донських, вирішила посприяти їм у створенні дитячого будинку сімейного типу. Бо чула, що Українська держава заохочує людей до такої шляхетної діяльності, гарантує щомісячне надання коштів на утримання сиріт, а

торіально, але і юридично) дитячого будинку сімейного типу місцевого керівника обов'язково похвалило б обласне, а може, й вище начальство.

Але як догматик, який не позбувся старих, ще комуністичних уявлень про мораль і совість, очільник району засмутився, почувши, що відвідувачі - християни й займаються добродійництвом не задля заробітків чи земної слави, а безкорисливо, в ім'я Ісуса. Він ставив багато безглуздих запитань на кшталт того: невже вам ніхто не платить за благодійництво і ви справді такі безкорисливі, на чому ґрунтується непохитність переконань і твердість вашої віри, чи канонічна ваша церква, чи визнає її московський патріарх. Дізнавшись від Патрісії, що її церква не підпорядковується ніяким патріархам (вона об'єднує людей, які щиро вірять в Бога, тому, виконуючи його заповіді, безкорисливо допомагають ближнім), навідрізь відмовився від співпраці. Очевидно, через невігластво злякався, щоб діти-вихованці теж не стали людьми високоморальними, добросовісними і благодійними.

Отож, довелося Донським брати на виховання дітей-сиріт із Києва. Столичні чиновники виявилися мудрішими, грамотнішими і поряднішими за провінційних. Їх не цікавили питання конфесійної належності Патрісії і Донських. Московський патріарх ніколи не був для них авторитетом, його думки й оцінки не мали жодного значення. Головним було те, що батьки-вихователі--люди добре освічені, адекватні й високопорядні. Вони виростили достойними і порядними людьми двох власних дітей. Тому спроможні позитивно впливати на розум, душу і поведінку своїх вихованців, з якими проживають під одним дахом і за яких несуть відповідальність перед державою.

Мав місце ще такий факт. Коли заклад був готовий прийняти дітей, Патрісія вирішила на урочисте його відкриття запросити посла Великобританії в Україні. Подружжя Донських з недовірою поцікавилася: невже посол, дуже зайнята державна особа, зважить на прохання простої медсестри і приїде в маленьке українське село задля такої незначної справи. «Британський посол зобов'язаний невідкладно прийняти свою співгромадянку, вислухати її і в кожній ситуації діяти як представник великої світової держави!»-- впевнено відповіла Патрісія. Прибули в посольство. На великий подив Олександра й Олени, через 15 хв. після звернення до секретаря сам посол прийняв Патрісію. Уважно вислухавши, пообіцяв приїхати разом з дружиною до Великої Олександрівки у призначений день і час.

Напередодні офіційного відкриття дитячого будинку до Донських зателефонував уже згадуваний голова РДА і гнівно запитав, чому вони не запросили його, першу особу, на неординарну в районі подію. Адаже для участі в ній приїжджає сам посол Великобританії! З'ясувалося, що чиновника про приїзд в район посла повідомили по лінії спеціальних охоронних органів, до обов'язку

Коли в день знайомства британці запитали про мою роботу, розповів, що через економічні проблеми, в районному бюджеті не вистачає коштів для виконання багатьох невідкладних програм. Тому, наприклад, чимало ремонтних робіт у лікувальних закладах виконуються за гроші благодійників. Почувши таке, пані Пат запропонувала повернутися до лікарні, щоб з'ясувати, яку допомогу можна надати цьому закладу. Ми пішли туди всі разом. У коридорі дитячого відділення ЦРЛ зустріли Валентину Бондаренко -- мою давню знайому, керівника міського центру соціально-психологічної реабілітації дітей і молоді з особливими потребами «Наш дім». Валентина розповіла, що за кошти шведських спонсорів організувала ремонт декількох палат цього відділення. Пат, уважно вислухавши Валентину, негайно ж вирішила приєднатися до доброї справи і сказала, що дасть гроші на капітальний ремонт аж чотирьох таких палат. Не колись у майбутньому, а завтра, а вже сьогодні.

У перебігу розмови з медперсоналом з'ясувалося, що в дитячому відділенні дуже старий і спрацьований холодильник, який не забезпечує потрібної температури. Відразу ж було вирішено: треба допомогти у цій справі, і вже наступного дня новий і великий сучасний холодильний агрегат було куплено і встановлено замість спрацьованого. Почувши, що невідома жінка, якась мати--зозуля, нещодавно залишила напризволяще на вулиці щойно народженого хлопчика, якого знайшли добрі люди і вчасно доставили до лікарні, чим врятували йому життя, Пат дуже схотіла його побачити. Отримавши дозвіл, негайно поквapiлася до немовляти. Й уже через декілька хвилин схилилася над ліжечком, в якому лежав двотижневий підкидьок, незадовго перед тим охрещений і названий Іллею. І, неначе рідного, взяла його на руки. Всі ми стали свідками дуже зворушливої події. Напівжартома чи серйозно Патрісія сказала, що якби це було можливим, забрала б хлопчика до Британії. Звісно, на першочергові потреби дитини також виділила гроші. Потім не раз цікавилася його долею.

Але це був тільки початок тривалого благодійництва британців на Бориспільщині. Упродовж наступних 3-х років завдяки добрій волі Патрісії Гаррісон очолюваної нею фонд надав ЦРЛ фінансову допомогу на суму понад 200 тис. грн. (у той час співвідношення долара і гривні становило як 1 до 8). За ці гроші було капітально відремонтовано декілька палат дитячого відділення (із заміною дерев'яних вікон на металопластикові), їдальню, а також 2 туалети, ванну кімнату, закуплено 20 нових ліжок, постільну білизну, придбано меблеобладнання, кондиціонер, телевізор, іграшки тощо.

**Анатолій КОВАЛЬЧУК,
м. Бориспіль**

(Закінчення – в наступному числі)

Фото розміщене за посиланням: <http://svoboda.te.ua/wp-content/uploads/2018/12/b2e54b15-b806-4c80-ac3e-4da582500c49-678x381.jpg>

